

Flertallets Side, er ødelæggende i enhver Henseende, kan jeg gerne sige, ødelæggende for Forhandlingerne her om Bevillinger til Forsvarsvæsenet, men ogsaa ødelæggende for vort Arbejde paa Rigsdagen i det hele taget. Det er jo dog almindelig erkendt — og det antager jeg ikke, nogen kan modsige — at den første Betingelse for, at vort Arbejde skal sætte Frugt i Lovforslag, der ere til Gavn for Land og Folk, er et gensidigt Tillidsforhold til hinanden. En Regering, som skal være stærk og have det i sin Magt at gennemføre noget, maa staa i et saadant Tillidsforhold til Repræsentationen, at den kan vente at faa baade Støtte her og der. Naar en Regering staar med provisoriske Tilbøjeligheder, naar en Regering staar med Lyster til at ville tage selv og ikke ænses Rigsdagens Bevillingsret, er der kastet en stor Sten i Vejen for det rolige Arbejde, som er nødvendigt for at faa god Frugt af vort Arbejde. Der var en Tid, da jeg var tilbøjelig til at tro, at nu vare vi inde paa Dørtærsklen til en frugtbar Arbejdsperiode, det var for et Par Aar siden, da vi stode midt i Forhandlingen om Toldloven og de andre dermed sammenhængende Love. Da syntes jeg, der var Grund til at haabe, at vi kunde begynde paa et roligt, sagligt Arbejde, og jeg var glad derved. Jeg troede, at Lysten til at gaa paa egen Haand paa Trods af Rigsdagen ikke længer var til Stede, hverken hos Regeringen eller dette Tings Flertal. Jeg troede, man var ked af at gentage slige Forsøg, idet man havde høstet den Lære deraf, at det gik ud over Højreselv, lagde det mere eller mindre øde i det hele Land. Men det er jo klart, at naar man alligevel ser sligt gentaget, naar man her paastaar, at Regeringen har set sig nødsaget til at tage selv paa Trods af Rigsdagen, maa mine Forhaabninger briste, saa lægges der en Sten i Vejen for det rolige, saglige Arbejde, som jeg saa ofte har fremhævet er den første Betingelse for, at de forskellige Anskuelser kunne mødes og føre til et Resultat, at Retten respekteres; Retten, Loven er det, vi alle maa bøje os for, enten vi synes om den eller ej. Den første Betingelse for at værges og forsvare vort Land er den, at vi ikke ødelægge vort Folks bedste Kraft, og dets bedste Kraft er alligevel dets Retsfølelse. Disse almindelige Betragtninger har jeg fundet mig foranlediget til at gøre i Anledning af de Bemærkninger, som Flertallet har fremsat i Betænkningen.

Jeg skal dernæst omtale de 3 Ændringsforslag, der ere stillede, dels af den

højtærede Minister og dels af Flertallet. Det første angaar Tilskuddet i Henhold til Alderdomsforsørgelsesloven. Jeg har udtalt mig derom ved 1ste Behandling og skal ikke komme udførlig ind paa det her. Naar det i Betænkningen og det med en vis Styrke hævdes, at det var Forudsætningen i 1891 at Staten kun skulde yde 2 Millioner Kr., og at Loven var bleven til ved et Kompromis, ved hvilket man utrykkelig gik ind paa Loven under den Forudsætning, at Staten under ingen Omstændighed skulde tilskyde mere end 2 Millioner Kr., er jeg saa lykkelig, at jeg ikke kender noget som helst til et saadant Kompromis. Jeg kender ikke noget til de hemmelige Aftaler, der spillede en saa overordentlig Rolle i 1891, og jeg kan derfor ikke modsige det ærede Flertals Bemærkninger om dette Kompromis. Jeg har dog altid troet, at Forudsætningen var den, at Stat og Kommune skulde bære hver Halvdelen ved den saakaldte Alderdomsunderstøttelse. For Resten er det ret ejendommeligt at lægge Mærke til, hvorledes forskellige af disse Kompromisser fra 1891 det ene efter det andet komme frem her i Salen. Forleden beskyldte det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Breinholt-Vandborg) mig for Brud paa Tro og Love, naar jeg ikke vilde respektere Aftalerne fra 1891 om, at vi skulde have en Brændevinsskat, naar vi nu havde faaet en Ølskat. Men jeg er ganske uskyldig deri; thi jeg kender ikke noget til saadanne Aftaler. Nu kommer der jo den ene Ting efter den anden frem fra disse hemmelige Raad og Forhandlinger, det er ret ejendommeligt at lægge Mærke dertil. Jeg kender, som sagt, lykkeligvis ikke det mindste dertil. Om selve Sagen skal jeg sige, at jeg har altid forstaaet det saaledes, at en virkelig Alderdomsforsørgelse er en Statssag, og det er en Opfattelse, som vistnok mange ere enige med mig i — jeg kan gerne sige, at man over hele Europa er enig heri. Men nu ser det ud til, at man vil bilde Folk ind, at vi her have faaet en fuldstændig Alderdomsforsørgelse, som ikke har noget med Fattigvæsenet at gøre, men samtidig vil lade Kommunerne bære den største Del af Byrden, som jo stiger betydelig Aar for Aar. Om Realiteten af Ændringsforslaget om at udstemme disse 200,000 Kr. af Finansloven skal jeg sige, at i og for sig er det en ligegyldig Ting, om de Penge staa paa Finansloven, paa Tillægsbevillingsloven eller paa en saadan særlig Lov, som i Dag er forelagt af Indenrigsministeren. Naar der ved en særlig Lov aabnes Udsigt